T072 BL 2 (158) Nói Rõ Phẩm Tạp Tụng Thứ Mười Phép Ăn Chung-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 679

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 32
Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÅM TAÏP TUÏNG THÖÙ MÖÔØI

PHEÙP AÊN CHUNG

Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, nhoùm saùu Tyø-kheo cuøng aên chung bò ngöôøi ñôøi cheâ cöôøi: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø ngoài aên chung gioáng nhö nhöõng keû daâm daät ôû theá gian? Cho ñeán Phaät baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp cuøng aên chung. Cuøng aên chung nghóa laø cuøng aên moät baùt. Coøn thöùc aên thì coù naêm moùn aên chính vaø naêm moùn aên linh tinh neân ñöïng rieâng ra maø aên. Neáu khoâng coù baùt thì neân duøng toâ, cheùn ñeå ñöïng. Neáu cuõng khoâng coù toâ, cheùn thì neân voø côm thaønh vieân boû trong baøn tay traùi, duøng tay phaûi boác aên. Neáu cuõng khoâng theå ñöôïc thì neân ñaët baùt treân coû, laù, roài cuøng boác aên. Khoâng ñöôïc duøng tay boác aên chung naêm thöùc aên chính vaø naêm thöùc aên taïp. Nhöng neáu laø boät, baùnh, rau, traùi thì cuøng aên chung khoâng coù toäi. Neáu cuøng aên chung trong moät baùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù laø pheùp cuøng aên chung.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 680

PHEÙP AÊN TREÂN BAØN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, Ñöùc Nhö Lai vì naêm söï lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Thaáy baøn aên trong phoøng cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñöôïc veõ nhieàu maøu saéc, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùi baøn aên naøy cuûa ai maø ñöôïc veõ nhieàu maøu saéc theá naøy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø baøn aên cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø. - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên treân baøn aên.

Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, Ñöùc Nhö Lai vì naêm söï lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Thaáy moät Tyø-kheo bò muït nhoït ôû tay, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù ñöôïc ñieàu hoøa, an laïc khoâng? - Baïch Theá Toân! Con bò muït nhoït ôû tay khieán baùt bò vôõ maø Theá Toân cheá giôùi khoâng cho aên treân baøn neân khoâng ñöôïc an vui. - Töø nay Ta cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc aên treân baøn nhöng khoâng cho pheùp veõ treân baøn nhieàu maøu saéc. Neáu baøn aên cuûa Taêng veõ nhieàu maøu saéc thì khoâng coù toäi. Neáu laø baøn rieâng thì chæ neân duøng moät maøu. Tyø-kheo beänh aên treân baøn, tröôùc heát neân ñöùng chuù taâm töôûng nieäm roài aên thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo khoâng coù beänh thì hoaøn toaøn khoâng cho aên treân baøn. Neáu vì giaø beänh, hoaëc muït nhoït treân tay ra maùu, hoaëc baùt naëng, hoaëc ñaày, hoaëc noùng, hoaëc laïnh thì ñöôïc aên treân baøn khoâng coù toäi. Nhöng neáu Tyø-kheo khoâng beänh maø aên treân baøn thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Ñoù goïi laø pheùp aên treân baøn. Keä toùm taét: AÊn toûi vaø phuù baùt Keát khuy cuøng ñai löng Ngoài xe, ngöïa, ngoài chung Ngoài cuøng giöôøng, aên chung, Baøn aên nhieàu maøu saéc Keát thuùc phaàn thöù taùm. ----------

VÌ MÌNH MAØ NGÖÔØI TA GIEÁT SUÙC VAÄT Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñi du haønh phöông xa roài trôû veà thaønh Xaù-veä. Ñeán giôø khaát thöïc, hoï khoaùc y, caàm baùt ñi vaøo moät nhaø ñaøn-vieät quen bieát cuõ teân laø A-baït-tra. Ñaøn-

vieät thaáy thaày lieàn chaøo: - Chaøo sö phuï! Vì sao maø ñaõ laâu laém khoâng thaáy sö phuï ñeán? - Naøy laõo tröôïng! Ñaõ laâu ngaøy toâi môùi ñeán, vaäy oâng ñònh ñaõi toâi moùn ngon vaät laï gì ñaây? - Ngaøy mai con seõ cuùng döôøng trai phaïn cho thaày! - OÂng ñöøng coù cuùng thöùc aên cuûa boïn thôï deät. - Thöùc aên cuûa thôï deät laø thöù gì? - Töùc laø côm haåm, canh ñaäu ñoù! - Con khoâng cuùng côm haåm, canh ñaäu cho thaày ñaâu, maø seõ cuùng côm thòt. - OÂng ñöøng coù cuùng cho toâi thòt nguoäi. - Con seõ khoâng cuùng thòt nguoäi cho thaày, maø seõ naáu noùng roài môùi cuùng. - Toâi noùi thòt noùng khoâng phaûi kieåu noùng nhö vaäy. - Vaäy thì noùng nhö theá naøo? - Nghóa laø thòt cuûa con vaät vöøa môùi cheát. - Neáu thaày muoán nhö vaäy thì ngaøy mai haõy ñeán sôùm, con seõ gieát con vaät tröôùc maët thaày roài môùi naáu noùng. - Vaâng. Saùng sôùm hoâm sau, hoï khoaùc y, caàm baùt ñi ñeán nhaø aáy, ñaøn-vieät beøn ñem deâ, heo, gaø ra ñeå la lieät tröôùc maët Tyø-kheo, roài gieát thòt cuùng döôøng. Khi aên xong hoï ra veà, ñaøn-vieät cheâ traùch: - Sa-moân Cuø-ñaøm duøng voâ soá phöông tieän chæ trích vieäc saùt sinh, ca ngôïi khoâng saùt sinh, vaäy maø vò Sa-moân naøy baûo ngöôøi ta gieát ngay tröôùc maét thì coù khaùc gì mình töï gieát! Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät baûo goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Naøy caùc Tyø-kheo! Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. (Cho ñeán Phaät

noùi) Vì sao caùc oâng baûo ngöôøi ta saùt sinh ngay tröôùc maët? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp thí chuû vì mình maø saùt sinh. Vì mình maø saùt sinh töùc laø vì Tyø-kheo maø gieát suùc vaät. Neáu thí chuû vì Tyø-kheo maø gieát suùc vaät thì taát caû Tyø- kheo, Tyø-kheo ni, Thöùc-xoa-ma-ni, Sa-di, Sa-di ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di ñeàu khoâng ñöôïc aên. Cuõng vaäy, neáu hoï vì Öu-baø-di maø gieát haïi thì taát caû Tyø-kheo khoâng ñöôïc aên cho ñeán Öu-baø-di cuõng khoâng ñöôïc aên. Vì ngöôøi khaùc maø gieát coù ba tröôøng hôïp: thaáy, nghe vaø nghi. Thaáy nghóa laø chính maét mình thaáy hoï gieát vì mình thì khoâng ñöôïc aên. Ñoù goïi laø thaáy.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 682

Nghe nghóa laø chính tai mình nghe, hoaëc nghe töø ngöôøi khaùc raèng hoï gieát vì mình thì khoâng ñöôïc aên. Neáu ngöôøi thuaät laïi laø keû khoâng ñaùng tin, chæ vì muoán nhieãu loaïn Tyø-kheo thì khoâng neân nghe hoï noùi maø neân nghe ngöôøi ñaùng tin ñeå xaùc ñònh chaéc chaén. Ñoù goïi laø nghe. Nghi nghóa laø Tyø-kheo ñeán nhaø ñaøn-vieät thöôøng thaáy con deâ, sau ñoù ñeán thì thaáy ñaàu, chaân deâ treân ñaát; thaáy vaäy taâm sinh nghi neân hoûi: “Con deâ tröôùc thaáy ôû ñaây baây giôø ñaâu roài?”. Neáu hoï noùi: “Toâi ñaõ vì thaày maø laøm thòt roài”, thì khoâng neân aên. Neáu hoï noùi: “Thöa Toân giaû! Vì toâi gieát ñeå teá trôøi roài aên thòt maø aên khoâng heát neân cuùng cho thaày”, thì ñöôïc aên. Ñoù goïi laø nghi. Cuõng theá, taát caû moïi sinh vaät hoaëc thaáy, hoaëc nghe, hoaëc nghi cuõng ñeàu nhö vaäy. Ñoù goïi laø vì mình maø ngöôøi ta gieát suùc vaät. ----------

THÒT NGÖÔØI Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, trong thaønh Xaù-veä coù moät Öu-baø-taéc teân Tuûy Ti, baø vôï cuõng teân Tuûy Ti, laïi coù moät Tyø-kheo khaùch cuõng teân Tuûy Ti. Öu-baø-taéc nghe theá lieàn suy nghó: “Sö phuï cuøng teân vôùi ta, ta haõy ñeán môøi thaày thoï trai”, beøn ñi ñeán Tinh xaù môøi veà nhaø, söûa soaïn caùc thöùc aåm thöïc cuùng döôøng. Ñoaïn, oâng cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, quì goái chaép tay baïch: - Kính xin Toân giaû nhaän boán söï cuùng döôøng cuûa con, laø: y phuïc, aåm thöïc, saøng toïa vaø thuoác chöõa beänh. Tyø-kheo nhaän lôøi môøi. Theá roài, oâng choàng phaûi theo khaùch buoân ñi xa, beøn daën doø baø vôï: - Toâi ñi xa, baø ôû nhaø phaûi lo cuùng döôøng sö phuï chu ñaùo, chôù ñeå thieáu thoán. Sau khi oâng ñi roài, vò Tyø-kheo thaáy trong ngöôøi khoâng ñieàu hoøa, muoán uoáng thuoác xoå, lieàn noùi vôùi Öu-baø-di: - Toâi muoán uoáng thuoác xoå, baø coù theå tuøy thôøi theo thöù töï lo giuùp thöùc aên ñöôïc khoâng? - Daï thöa ñöôïc. Sau khi thaày uoáng thuoác xoå, theo thöù töï baø cho duøng nhöõng thöùc aên phuø hôïp vôùi beänh nhö chaùo loûng, chaùo ñaëc roài ñeán thòt. Baø laáy moät soá tieàn ñöa ñöùa tôù gaùi baûo: - Ngöôi caàm soá tieàn naøy ñi mua thòt ñem veà. Ñöùa tôù gaùi beøn ñi ra chôï, nhöng hoâm ñoù nhaèm ngaøy aên chay khoâng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 683

coù ai moå thòt neân khoâng mua ñöôïc, phaûi veà tay khoâng. Luùc aáy, Öu-baø- di loøng khoâng vui, suy nghó: “Sö phuï uoáng thuoác, neáu khoâng coù thöùc aên hôïp vôùi beänh, sôï e beänh naëng theâm”. Nghó theá, baø laáy haït caûi ñem nghieàn, roài

taåm vôùi daàu, ñoaïn ñi vaøo phoøng, duøng dao beùn caét thòt baép veá ñöa cho nöõ tyø, baûo: - Ngöôi duøng daàu haït caûi röûa saïch mieáng thòt naøy, roài naáu chín ñem ñeán cho thaày, hoûi thaày ngaøy mai caàn thöùc aên gì nöõa? Ñöùa nöõ tyø theo lôøi daïy, naáu thòt chín ñöa ñeán, roài hoûi thaày: - Ngaøy mai thaày caàn aên moùn gì? - Thoâi ñöøng ñem ñeán nöõa. Khi aáy, Öu-baø-di bò veát thöông ñau ñôùn neân naèm nghæ. Ngöôøi choàng ñi buoân trôû veà (khoâng thaáy baø vôï ra ñoùn) lieàn nghó: "Thöôøng khi ta ñi xa veà, baø vôï ra taän cöûa thöù hai, thöù ba ngheânh ñoùn, hoâm nay vì sao khoâng thaáy ra ñoùn". Ñoaïn, oâng vaøo phoøng, thaáy baø vôï ñang naèm treân giöôøng lieàn noåi giaän maéng: - Vì sao ngöôi khinh ta khoâng ra ñoùn tieáp? - OÂng ñi laàn naøy coù coâng ñöùc gì maø muoán toâi phaûi ra ngheânh ñoùn? - Ta ñi chuyeán naøy ñöôïc caû traêm ngaøn vaïn baïc. - Ñoù laø thöù taøi saûn beân ngoaøi coù gì laø gheâ gôùm ñaâu! Coøn toâi thì ñaõ töï caét thòt mình ñeå cung caáp cho sö phuï. - Baø caét ôû choã naøo vaäy? Baø vôï lieàn veùn y phuïc leân chæ cho xem. OÂng choàng thaáy theá ngaát xæu, naèm soùng soaûi treân ñaát. Luùc aáy, quyû thaàn thaáy vaäy lieàn baùo vôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo nghe theá beøn nhaäp töø tam muoäi duøng ñònh löïc truyeàn caûm khieán baø vôï bình phuïc laïi nhö tröôùc. Ñoaïn, baø noùi vôùi choàng: - Ñöùng daäy! Ñöùng daäy! Ñöøng sôï, nhôø uy thaàn cuûa sö phuï maø veát thöông cuûa toâi ñaõ bình phuïc roài. Ngöôøi choàng ñöùng daäy thaáy veát thöông cuûa vôï ñaõ bình phuïc, loøng raát hoan hyû, lieàn ñi ñeán nôi thò töù, noùi nhö sau: - Baø vôï toâi tinh taán baèng caùch caét thòt treân mình ñeå cuùng döôøng. Moïi ngöôøi nghe theá, lieàn cheâ traùch: - Vì sao Sa-moân Thích töû aên thòt ngöôøi? Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! Vì con khoâng nhaäp ñònh (neân khoâng bieát).

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 684

- Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên thòt ngöôøi. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi vöôøn Loäc Daõ Tieân nhaân ôû Ba-la-naïi, coù moät Tyø-kheo maéc beänh vaøng da. Löông y noùi vôùi thaày: - Neáu Toân giaû uoáng maùu ngöôøi thì coù theå khoûi beänh. Neáu khoâng uoáng thì seõ cheát, khoâng coøn coù phöông keá naøo khaùc. Luùc aáy, coù moät ngöôøi phaïm vöông phaùp, bò baét troùi ngoaët hai tay ra sau löng, mình khoaùc voøng hoa Ca-tyø-la, lính ñaùnh troáng tuyeân ñoïc aùn leänh, daãn ñeán phaùp tröôøng. Tyø-kheo ñeán choã teân ñao phuû noùi: - Naøy traùng só! Cho toâi uoáng maùu cuûa ngöôøi naøy nheù! Teân ñao phuû noùi: - Neáu thaày muoán aên thòt toâi cuõng cho huoáng gì laø maùu! Y lieàn ñaët toäi nhaân ngoài döôùi ñaát, laáy dao caét maïch maùu hai beân yeát haàu cho maùu chaûy ra. Tyø-kheo beøn duøng hai tay buïm laáy maùu maø uoáng, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Ñaây khoâng phaûi laø Tyø-kheo maø laø quyû uoáng maùu ngöôøi. Theá roài, hoï duøng gaïch, ñaù, ñaát cuïc neùm Tyø-kheo ñoù ñeán queø chaân, khi aáy môùi thoaùt ñöôïc. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc

aùc, yeâu quyù maïng soáng cuûa mình ñeán nhö vaäy sao? Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp uoáng maùu ngöôøi, cho ñeán tuûy ngöôøi; taát caû ñeàu khoâng ñöôïc uoáng. Neáu Tyø-kheo moïc muït nhoït treân ñaàu maø thaày thuoác baûo phaûi maøi xöông ngöôøi thoa môùi laønh thì ñöôïc thoa. Nhöng khi ñaõ thoa thì khoâng ñöôïc ôû trong chuùng maø neân ôû trong moät caên phoøng nhoû beân caïnh; ñeán khi khoûi beänh phaûi taém röûa saïch seõ roài môùi ñöôïc vaøo trong chuùng.

THÒT ROÀNG Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly, coù moät gioáng ngöôøi chuyeân aên thòt roàng, caùc Tyø-kheo cuõng aên thòt roàng. Vì theá maø roàng bò saùt haïi raát nhieàu. Khi aáy, coù moät Long nöõ ñeán ñöùng tröôùc giöôøng cuûa Theá Toân, khoùc loùc. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Vì sao maø ngöôi khoùc? - Baïch Theá Toân! Coù ngöôøi ôû Tyø-xaù-ly naøy aên thòt roàng, caùc Tyø- kheo cuõng aên thòt roàng, vì theá maø roàng bò saùt haïi raát nhieàu, kính xin Theá

Toân ñöøng cho caùc Tyø-kheo aên thòt roàng. Baáy giôø, Theá Toân tuøy thuaän thuyeát phaùp chæ daïy, khieán Long nöõ hoan hyû roài caùo lui. Ñoaïn, Theá Toân ñi ñeán choã ñoâng ñuùc caùc Tyø-kheo, traûi toïa cuï ra ngoài, thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc treân vôùi caùc Tyø-kheo. Roài Phaät cheá ñònh: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên thòt roàng, maùu roàng, xöông roàng, gaân roàng, tuûy roàng, noùi chung taát caû ñeàu khoâng cho aên. Nhöng neáu coù caùc beänh ngoaøi da caàn xöông roàng thì ñöôïc duøng xöông roàng maøi thaønh boät ñeå thoa, khoâng coù toäi.

THÒT VOI Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, con voi cuûa vua Bình- sa cheát, coù nhöõng boïn Chieân-ñaø-la ti tieän ñem aên thòt, trong caùc Tyø- kheo, coù ngöôøi cuõng aên. Baáy giôø, ñoàng töû Kyø Cöïu ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng haàu moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Con voi cuûa vua Bình-sa cheát coù nhöõng keû Chieân- ñaø-la ti tieän ñem aên thòt, caùc Tyø-kheo coù ngöôøi cuõng aên maø Tyø-kheo laø ngöôøi xuaát gia ñöôïc ngöôøi ta kính troïng, vaäy xin Theá Toân ñöøng cho hoï aên thòt voi. Theá Toân beøn tuøy thuaän thuyeát phaùp chæ daïy khieán ñoàng töû ñöôïc lôïi ích, hoan hyû lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät maø caùo lui. Khi aáy, Theá Toân ñi ñeán choã coù ñoâng caùc Tyø-kheo, traûi toïa cuï ngoài, thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc treân vôùi caùc Tyø-kheo. Roài Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho aên thòt voi cho ñeán tuûy voi cuõng khoâng cho aên. Nhöng duøng ngaø voi, xöông voi laøm vaät ñeå kieàn baùt, laøm khuy y thì khoâng coù toäi. Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy con ngöïa cuûa vua Bình- sa cheát, cuõng nhö tröôøng hôïp con voi ñaõ noùi ôû treân. Neáu ôû ngoaøi da coù beänh gheû nhoït caàn maùu ngöïa ñeå boâi thì duøng ñeå boâi khoâng coù toäi. Nhöng khi ñaõ boâi thì khoâng ñöôïc ôû trong chuùng maø neân ôû moät caên phoøng nhoû ôû beân caïnh phoøng Taêng. Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, vì caùc Tyø-kheo aên thòt choù neân khi vaøo xoùm laøng bò caùc con choù chaïy theo suûa vang. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch

leân Theá Toân cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên thòt choù, tuûy choù cuõng ñeàu khoâng cho aên. Nhöng neáu bò choù caén caàn ñoát loâng choù boâi vaøo veát thöông thì ñöôïc duøng, khoâng coù toäi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 686

Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù moät Tyø-kheo aên thòt quaï. Luùc thaày vaøo xoùm laøng khaát thöïc, hoaëc khi ñi kinh haønh trong röøng thì baày quaï bay theo keâu vang. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên thòt quaï cuõng nhö tuûy quaï v.v... ñeàu khoâng cho pheùp aên. Nhöng neáu caàn loâng caùnh duøng ñeå trò beänh ngoaøi da thì ñöôïc duøng khoâng coù toäi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù moät Tyø-kheo aên thòt dieàu haâu. Luùc thaày ñi kinh haønh trong röøng bò baày dieàu haâu bay theo keâu vang. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp aên thòt dieàu haâu, cuõng nhö tuûy dieàu haâu ñeàu khoâng ñöôïc aên. Neáu caàn loâng caùnh trò beänh ngoaøi da thì ñöôïc pheùp duøng khoâng coù toäi. Toùm laïi, caùc loaïi thöïc phaåm keå sau khoâng ñöôïc aên: 1 Thòt ngöôøi. 2 Thòt roàng. 3 Thòt voi. 4 Thòt ngöïa. 5 Thòt choù. 6 Thòt quaï. 7 Thòt dieàu haâu. 8 Thòt heo. 9 Thòt khæ. 10 Thòt sö töû vaø toûi goàm caùc loaïi soáng, chín, voû, laù taát caû ñeàu khoâng ñöôïc aên. Neáu caàn duøng toûi ñeå boâi veát thöông ôû ngoaøi da thì ñöôïc duøng. Nhöng khi ñaõ boâi thì khoâng ñöôïc vaøo trong chuùng maø neân ôû moät caên phoøng nhoû beân caïnh phoøng Taêng. Khi beänh laønh phaûi taém röûa saïch seõ roài môùi ñöôïc vaøo trong chuùng. Ñoù goïi laø pheùp duøng thòt, toûi. ----------

PHEÙP DUØNG DA Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán nhaø moät ngöôøi chaên traâu, ngoài treân giöôøng. Boãng coù con traâu ngheù môùi sinh thaáy maøu y cuûa Tyø-kheo gioáng meï noù, noù lieàn chaïy ñeán beân thaày. Tyø-kheo duøng tay xoa treân ñaàu, vuoát nheø nheï noùi nhö sau: - Da con naøy meàm maïi, ñeïp ñeõ, coù theå laøm toïa cuï ñöôïc.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 687

Luùc aáy, ngöôøi chaên traâu suy nghó: “Vò Tyø-kheo naøy voán laø choã quen bieát cuûa vua, ñaïi thaàn quyù hieån, coù theá löïc lôùn ñang muoán ñöôïc taám da con naøy”, lieàn hoûi: - Thaày ñang caàn da sao? Toâi seõ cho. - Haõy cho toâi taám da con traâu ngheù naøy ñaây. - Trong nhaø toâi coù taám da khoâ cuûa con traâu ngheù cuõng meàm maïi, ñeïp ñeõ, toâi seõ chaûi chuoát thaúng thôùm roài cho thaày. - Neáu oâng muoán cho thì haõy cho toâi taám da con naøy chöù toâi khoâng caàn caùi khaùc. Luùc aáy, ngöôøi chaên traâu lieàn suy nghó: “Vò Tyø-kheo naøy coù theá löïc lôùn, coù theå gaây ra ñieàu baát lôïi cho ta”. Vì sôï tai hoïa, oâng ta lieàn gieát con ngheù tröôùc maët Tyø-kheo, roài loät da cho thaày. Luùc con traâu meï ñi aên trôû veà khoâng thaáy con mình, ñi quanh caùc bôø raøo keâu vang. Ngöôøi chaên traâu lieàn oaùn traùch: - Sa-moân Thích töû maø khoâng coù loøng töø. Neáu Sa-moân ôû vaøo hoaøn caûnh con traâu meï thì taâm yù seõ nhö theá naøo? Caùc Tyø-kheo ñem söï

vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: - Naøy caùc Tyø-kheo! Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. Vì sao caùc oâng baûo ngöôøi ta gieát sinh vaät ngay tröôùc maét mình? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng da. Da goàm coù caùc loaïi: da boø, da traâu, da coïp, da baùo, da gaáu, da nai; ñaïi loaïi taát caû caùc loaïi da nhö vaäy ñeàu khoâng ñöôïc duøng ñeå ngoài, chæ cho pheùp duøng da deâ ôû bieân ñòa thöù noâ maø thoâi. Da deâ coù hai loaïi: moät laø deâ ñen, hai laø deâ lang. Vaø deâ ñen, deâ lang moãi loaïi ñöôïc chia laøm möôøi thöù nhö treân kia ñaõ noùi. Neáu ngoài treân da thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ngoài treân neäm boâng ñaët treân da thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ngoài treân giaøy da thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu naèm treân giaøy da thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu naèm treân giaøy da töø ñaàu goái trôû leân thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni; nhöng neáu töø ñaàu goái trôû xuoáng thì khoâng coù toäi. Hoaëc duøng da laøm giöôøng ngoài leân treân thì khoâng coù toäi. (Ñoù goïi laø pheùp duøng da). ----------

VAÄT LAU CHAÂN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø saém caùc vaät ñeå lau chaân, ñeä töû ngoaïi ñaïo thaáy theá suy nghó: “Chuùng ta haõy cuøng nhau quaáy nhieãu keû Öu-baø-taéc kia” nhö trong vaán ñeà maït vuïn

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 688

ôû treân ñaõ noùi roõ cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng caùc vaät ñeå laøm ñoà lau chaân. Ñoà lau chaân hoaëc vuoâng, hoaëc troøn, neáu khaéc treân chôùp coù hình haït ñaäu ma sa, ñaäu moân cuï thì taát caû ñeàu khoâng cho duøng. Neáu döôùi chaân bò dô baån thì ñöôïc pheùp duøng coû vo troøn laïi, hoaëc duøng gaïch, ngoùi ñeå chuøi. Ñoù goïi laø vaät duøng ñeå lau chaân. ---------- THUOÁC BOÂI MAÉT Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, nhaèm ngaøy leã hoäi, trai gaùi ra khoûi thaønh ñi du ngoaïn, nhoùm saùu Tyø-kheo duøng maøu xanh da trôøi vaø maøu ñen trang ñieåm ñoâi maét neân bò ngöôøi ñôøi cheâ cöôøi: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö nhöõng ñoàng töû quyù hieån, duøng maøu xanh da trôøi trang ñieåm ñoâi maét? Coù ngöôøi thaáy trang ñieåm maøu ñen thì noùi: - Sa-moân Thích töû gioáng nhö söù giaû cuûa keû haï tieän, duøng maøu ñen boâi leân maét maø ñi. Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi naøo coù ñaïo haïnh gì! Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp trang ñieåm maét. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, ôû trong vöôøn Am-baø-la cuûa ñoàng töû Kyø Cöïu. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo bò ñau maét, ñoàng töû Kyø Cöïu noùi: - Toân giaû coù theå duøng loaïi thuoác naøy ñeå boâi maét. - Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp boâi maét. - Toâi seõ ñeán xin Theá Toân cho pheùp vieäc naøy. Theá roài, oâng ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Caùc Tyø-kheo laø nhöõng ngöôøi aên moãi ngaøy moät böõa, maét laø boä phaän troïng yeáu cuûa con ngöôøi, xin Theá Toân cho pheùp caùc

Tyø-kheo boâi thuoác vaøo maét. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp duøng thuoác boâi maét, chæ töø thuoác maøu xanh da trôøi. Nhöng neáu thaày thuoác noùi: “Thöa Toân giaû! Beänh ñau maét naøy neáu ñöôïc thuoác coù maøu xanh da trôøi boâi vaøo thì môùi laønh, ngoaøi ra khoâng coù phöông keá naøo khaùc”. Neáu nhö vaäy thì ñöôïc boâi. Khi ñaõ boâi thuoác thì khoâng ñöôïc ôû trong chuùng maø neân ôû moät caên phoøng nhoû caïnh phoøng chuùng Taêng. Khi beänh laønh phaûi taém röûa saïch seõ roài môùi vaøo trong chuùng. Ñoù goïi laø thuoác boâi maét.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 689

LOÏ ÑÖÏNG THUOÁC NHOÛ MAÉT Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, caùc Tyø-kheo duøng laù caây ñöïng thuoác nhoû maét, Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Ñaây laø caùi gì vaäy? - Ñoù laø thuoác nhoû maét, baïch Theá Toân! - Thuoác nhoû maét laø vaät quyù neân duøng loï maø ñöïng. Theá roài, caùc Tyø-kheo duøng vaøng baïc laøm loï ñöïng thuoác. Phaät daïy: - Ta khoâng cho pheùp duøng vaøng baïc vaø taát caû caùc vaät baùu laøm loï, maø neân duøng ñoàng, saét, thieát, tre, lau, loâng, caùnh chim, ít nhaát laø laøm bao da ñeå ñöïng. Ñoù goïi laø loï ñöïng thuoác nhoû maét. ----------

QUE BOÂI THUOÁC VAØO MAÉT Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, coù Tyø-kheo duøng tre laøm que boâi thuoác vaøo maét, Phaät bieát maø vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Ñaây laø caùi gì vaäy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø caùi que ñeå boâi thuoác vaøo maét. - Ñoâi maét laø boä phaän meàm maïi, neân duøng vaät trôn ñeå laøm que. Theá roài, Tyø-kheo duøng vaøng baïc ñeå laøm. Phaät daïy: - Ta khoâng cho pheùp duøng vaøng baïc vaø taát caû nhöõng baûo vaät ñeå laøm, maø neân duøng ñoàng saét, raêng, xöông, chieân ñaøn, goã cöùng ñeå laøm, roài baøo chuoát cho trôn tru ít nhaát laø duøng ngoùn tay ñeå boâi thuoác. Ñoù goïi laø que boâi thuoác vaøo maét. ----------

PHEÙP DUØNG OÂ DUØ Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, nhaèm ngaøy leã hoäi cuûa ngöôøi ñôøi, trai gaùi ñi döï leã, nhoùm saùu Tyø-kheo caàm duø oâ nhieàu maøu saéc, coù ngöôøi coøn caàm oâ duø baèng voû caây, bò ngöôøi ñôøi cheâ bai: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö vöông töû, ñaïi thaàn caàm oâ duø vôùi nhieàu maøu saéc? Coù keû thaáy hoï caàm duø baèng laù caây thì noùi: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö söù giaû cuûa keû haï tieän, caàm oâ duø baèng laù caây maø ñi? Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì! Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, cho ñeán

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 690

Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng oâ duø. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Tröôûng laõo A-na- luaät, Kim-tyø-la an cö taïi nuùi thaùp vöøa xong, trôû veà thaønh Xaù-veä, leã baùi Theá Toân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Vì sao treân y bò muoái ñoùng baån nhö vaäy? - Vì Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp ñoäi duø, con ñi khaát thöïc bò maéc möa neân môùi ra noâng noåi naøy. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp ñoäi duø. Caùc loaïi duø nhö

duø baèng voû caây, duø baèng laù caây, duø tre, ñaïi loaïi caùc thöù nhö theá ñeàu cho pheùp duøng. Nhöng khoâng cho pheùp duøng loaïi duø coù nhieàu maøu saéc. Ñoù goïi laø pheùp duøng oâ duø. ----------

PHEÙP DUØNG QUAÏT Vaøo ngaøy leã hoäi cuûa ngöôøi ñôøi, trai gaùi ñi du ngoaïn ñoâng ñaûo, nhoùm saùu Tyø-kheo caàm quaït ñöôïc trang ñieåm baèng vaân maãu, coù vò caàm quaït nan bò ngöôøi ñôøi cheâ cöôøi: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö vöông töû ñaïi thaàn caàm quaït ñöôïc trang ñieåm baèng vaân maãu? Coù ngöôøi thaáy hoï caàm quaït baèng nan lieàn pheâ bình: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö söù giaû cuûa keû haï tieän caàm quaït nan. Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì! Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc ñoù ñeán baïch leân Theá Toân, cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp caàm quaït. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly, vì bò muoãi quaáy roái trong phoøng thieàn, caùc Tyø-kheo duøng y ñeå quaït phaùt ra tieáng keâu. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Caùc oâng laøm gì maø phaùt ra tieáng keâu gioáng nhö voi vaãy tai vaäy? - Baïch Theá Toân! Vì Theá Toân cheá giôùi khoâng cho duøng quaït, caùc Tyø-kheo bò muoãi caén phaûi duøng y quaït muoãi neân phaùt ra tieáng keâu nhö vaäy. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp duøng quaït tre, quaït saäy, quaït laù caây, chæ töø quaït vaân maãu vaø quaït ñöôïc veõ nhieàu maøu saéc. Nhöng neáu quaït cuûa Taêng thì veõ nhieàu maøu saéc khoâng coù toäi. Coøn quaït rieâng caù nhaân thì phaûi hoaïi saéc. Neáu coù ngöôøi duøng höông thôm boâi treân quaït roài ñem ñeán

cuùng döôøng thì ñöôïc pheùp chuøi saïch roài söû duïng. Ñoù goïi laø pheùp duøng quaït. ----------

PHEÙP DUØNG PHAÁT TRAÀN Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, nhaèm ngaøy leã hoäi, nam nöõ ñi du ngoaïn, nhoùm saùu Tyø-kheo caàm phaát traàn baèng loâng ñuoâi traâu traéng coù caùn naïm vaøng baïc, bò ngöôøi ñôøi cheâ cöôøi, cho ñeán Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp caàm phaát traàn baèng loâng traâu traéng. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly, vì trong phoøng thieàn bò muoãi quaáy raày neân caùc Tyø-kheo duøng phaát traàn baèng laù caây ñaäp muoãi keâu ra tieáng. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! Ñoù laø tieáng gì vaäy? - Baïch Theá Toân! Vì Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp caàm phaát traàn baèng loâng traâu traéng neân caùc Tyø-kheo duøng phaát traàn baèng laù caây ñuoåi muoãi maø phaùt ra tieáng. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp duøng phaát traàn. Phaát traàn goàm caùc loaïi: Phaát traàn baèng chæ sôïi, baèng vaûi tua, baèng coû roái, baèng voû caây. Trong ñaây chæ töø phaát traàn baèng ñuoâi traâu traéng, ñuoâi ngöïa traéng coù caùn naïm vaøng baïc, ngoaøi ra taát caû ñeàu cho pheùp duøng. Neáu coù maøu traéng neân nhuoäm cho hoaïi saéc thì ñöôïc duøng. Khi caàm phaát traàn khoâng ñöôïc laøm ra daùng eûo laû nhö kieåu daâm nöõ caàm phaát traàn. Ñoù goïi laø pheùp duøng phaát traàn. Keä toùm taét: Gieát cho mình, aên thòt ngöôøi, Thuoác nhoû maét, loï vaø que, Da traâu cuøng ñoà lau chaân, Duøng oâ duø vaø phaát

traàn. Phaåm thöù chín ñeán ñaây heát. ----------

PHEÙP DUØNG DAO CHÖÕA TRÒ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, coù Tyø-kheo maéc beänh tró, noùi vôùi thaày thuoác: - Naøy laõo tröôïng! OÂng coù theå duøng dao chöõa trò beänh cho toâi ñöôïc khoâng? - Thöa ñöôïc.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 692

Theá roài, y só lieàn suy nghó: “Caùc Sa-moân naøy thoâng minh trí tueä neáu hoï thaáy ta chöõa beänh thì seõ hoïc loùm, roài khoâng caàn ta nöõa”. Ñoaïn oâng ta baûo caùc Tyø-kheo ñi heát, roài oâng ñònh laøm ñieàu phi phaùp, thì vò Tyø-kheo naøy sinh nghi, lieàn goïi caùc Tyø-kheo: - Caùc Tröôûng laõo haõy ñeán, vò y só naøy muoán laøm ñieàu phi phaùp. Caùc Tyø-kheo nghe theá lieàn ñi vaøo. Y só khi aáy hoaûng sôï beøn boû dao maø chaïy. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi vò Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Naøy Tyø-kheo! Vì sao oâng ñeå cho y só duøng dao chöõa trò choã heä troïng? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng dao chöõa trò choã heä troïng. Choã heä troïng laø nôi caùch xung quanh haäu moân boán loùng tay. Neáu bò beänh ung thö, saûy caøng thì Ta cho pheùp nhai gaïo tieåu maïch troän vôùi phaân gaø ñaép leân treân muït ñeå cho nung muû, roài nhôø baïn cuøng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ chích leå ra. Neáu caùc nôi khaùc bò beänh ung thö, saûy caøng caàn duøng dao chöõa trò thì ñöôïc pheùp duøng. Neáu ai duøng dao chöõa trò choã heä troïng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñoù goïi laø duøng dao trò beänh. ----------

TUÙI CHÖÙA NÖÔÙC Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù moät Tyø-kheo beänh ñau ñaàu beøn hoûi y só: - Naøy laõo tröôïng! OÂng coù theå roùt nöôùc chöõa beänh cho toâi ñöôïc khoâng? - Coù theå ñöôïc. Theá roài, oâng suy nghó: “Caùc Sa-moân Thích töû naøy thoâng minh, trí tueä, neáu thaáy ta röôùi nöôùc chöõa beänh thì veà sau seõ khoâng goïi ta nöõa”. Cho ñeán oâng boû tuùi ñöïng nöôùc maø chaïy. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Theá roài, Phaät khieån traùch: - Vì sao oâng duøng tuùi roùt nöôùc trò beänh? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng tuùi chöùa nöôùc. Tuùi goàm coù caùc loaïi: tuùi da boø, tuùi da traâu, tuùi da deâ. Taát caû caùc loaïi tuùi da nhö theá ñeàu khoâng ñöôïc duøng ñeå chöùa nöôùc. Neáu y só noùi: “Beänh naøy caàn daàu ñeå taåm”, thì neân laáy goã khoeùt ñöïng daàu vaøo duøng vaûi quaán laïi ñem ñaët trong nhaø taém, ngoài leân treân, mieäng ngaäm mía. Hoaëc duøng vaûi boâng xeáp laïi roài taåm daàu vaøo, ñaët treân moät vaät gì ñeå chöøa loã troáng cho daàu nhoû xuoáng choã bò ñau thì khoâng coù

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 693

toäi. Neáu duøng tuùi da ñöïng nöôùc thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñoù goïi laø tuùi chöùa nöôùc. ----------

PHEÙP CAÏO TOÙC Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù moät khaùch buoân ôû aáp Ñaïi Laâm thuoäc moät nöôùc ôû phöông Nam luøa ñaøn traâu taùm con ñeán nöôùc Caâu Ña ôû phöông Baéc. Laïi coù moät khaùch buoân khaùc cuøng oâng

ta thaû traâu aên chung trong chaèm. Luùc aáy, ngöôøi Ly-xa baét roàng aên thòt, baét ñöôïc moät Long nöõ. Hoâm aáy, Long nöõ thoï Boá-taùt, khoâng coù taâm saùt haïi neân cöù ñeå maëc ngöôøi kia xoû muõi daét ñi. Ngöôøi khaùch buoân thaáy hình dung Long nöõ ñoan chaùnh khôûi loøng töø, beøn hoûi ñoàng töû Ly-xa: - OÂng daét con roàng naøy ñi ñaâu, ñònh laøm gì ñaáy? - Toâi ñònh gieát ñeå aên thòt. - Ñöøng gieát, toâi seõ ñöa oâng moät con traâu ñoåi laáy con roàng naøy ñeå thaû ñi. Theá nhöng ñoàng töû Ly-xa khoâng chòu, cuoái cuøng ngöôøi kia chòu ñoåi taùm con traâu, Ly-xa môùi noùi: - Con roàng naøy thòt raát ngon, nay vì oâng maø toâi phaûi thaû noù. Ñoaïn, y nhaän laáy taùm con traâu, thaû Long nöõ ñi. Boãng choác, khaùch buoân suy nghó: "Keû naøy laø ngöôøi aùc, e raèng y seõ ñuoåi theo Long nöõ ñeå baét laïi". Nghó theá, oâng ñi theo ngöôøi aáy ñeán beân ao. Baáy giôø, Long nöõ bieán thaønh ngöôøi, noùi vôùi khaùch buoân: - OÂng ñaõ cöùu maïng toâi, toâi muoán baùo aân, oâng haõy xuoáng long cung, toâi seõ ñeàn aân oâng. - Khoâng theå ñöôïc! Loaøi roàng cuûa caùc ngöôi taâm tính hung baïo, giaän döõ baát thöôøng, bieát ñaâu laïi gieát haïi ta! - Khoâng coù chuyeän ñoù! Keû kia coät toâi, toâi dö söùc gieát y nhöng vì toâi thoï Boá-taùt neân khoâng coù taâm gieát haïi, huoáng gì nay oâng ñaõ cho toâi maïng soáng maø toâi laïi haïi oâng sao? Neáu oâng khoâng ñi thì haõy döøng laïi ñaây choác laùt ñeå toâi vaøo tröôùc trong cung taáu trình. Theá roài, Long nöõ ñi vaøo cung. Luùc aáy, troâng thaáy hai con roàng bò coät taïi moät choã tröôùc long moân, ngöôøi khaùch buoân lieàn hoûi chuùng: - Caùc ngöôi vì vieäc gì maø bò troùi? - Long nöõ naøy trong nöûa thaùng thoï chay laït ba ngaøy, anh em chuùng toâi giöõ gìn noù khoâng caån thaän khieán noù bò ñoàng töû Ly-xa baét ñöôïc, vì theá maø chuùng toâi bò troùi. Mong oâng töø bi haõy noùi giuùp ñeå hoï thaû chuùng toâi. ÔÛ long cung coù loaïi thöùc aên, aên vaøo ñeán luùc cheát môùi tieâu hoùa, coù loaïi aên

vaøo hai möôi naêm sau môùi tieâu hoùa, coù loaïi baûy naêm môùi tieâu hoùa vaø coù loaïi thöùc aên cuûa coõi Dieâm-phuø-ñeà. Neáu Long nöõ hoûi oâng muoán aên loaïi thöùc aên naøo thì neân ñoøi thöùc aên cuûa loaøi ngöôøi coõi Dieâm-phuø-ñeà. Long nöõ vaøo taáu trình xong, beøn goïi khaùch buoân vaøo ngoài treân giöôøng neäm chaâu baùu, roài thöa: - Nay oâng muoán aên thöùc aên gì? Muoán aên moät laàn ñeán luùc cheát môùi tieâu hoùa...? - Muoán aên thöùc aên cuûa loaøi ngöôøi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà. Long nöõ doïn leân caùc thöùc aåm thöïc. Khaùch buoân lieàn hoûi Long nöõ: - Hai con roàng kia vì sao maø bò troùi? - OÂng chæ neân aên thoâi, chöù hoûi laøm gì? - Khoâng phaûi vaäy, toâi muoán bieát ñieàu ñoù! OÂng cöù hoûi maõi, Long nöõ ñaønh phaûi noùi: - Keû naøy coù loãi, toâi muoán gieát haén. - Ngöôi ñöøng gieát. - Khoâng theå ñöôïc! Phaûi gieát ñi thoâi. - Ngöôi thaû haén ra thì ta môùi aên. - Khoâng theå thaû ngay ñöôïc maø phaûi phaït haén baèng caùch ñaøy leân coõi ngöôøi saùu thaùng. Theá laø Long nöõ phaït haén leân nhaân gian saùu thaùng. Khaùch buoân thaáy long cung coù nhieàu baûo vaät ñöôïc duøng ñeå trang hoaøng cung ñieän, lieàn hoûi Long nöõ: - Ngöôi ñaõ ñöôïc nhöõng thöù trang nghieâm quyù baùu nhö vaäy, coøn thoï Boá-taùt laøm chi nöõa? - Caùi kieáp roàng cuûa toâi coù naêm söï khoå, ñoù laø: Luùc sinh ra hieän thaân roàng; luùc nguû hieän thaân roàng;

luùc haønh daâm hieän thaân roàng; luùc giaän döõ hieän thaân roàng; luùc cheát hieän thaân roàng. Trong moät ngaøy traûi qua ba laàn da thòt bò dính vaøo caùt noùng thieâu thaân. - Theá thì ngöôi muoán caàu ñieàu chi? - Toâi muoán caàu ñöôïc sinh laøm ngöôøi. Vì sao vaäy? Vì trong loaøi suùc sinh ñau khoå, khoâng coù chaùnh phaùp. - Ta ñaõ ñöôïc thaân ngöôøi, vaäy neân caàu ñieàu gì? - Xuaát gia raát khoù ñöôïc (vaäy neân caàu xuaát gia). - Neân theo ai xuaát gia? - Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri hieän nay ñang ôû taïi thaønh Xaù-veä, nhöõng keû chöa ñoä thì Ngaøi cöùu ñoä, nhöõng keû chöa giaûi thoaùt thì Ngaøi laøm cho giaûi thoaùt, oâng neân ñeán ñoù xuaát gia.

- Ta muoán trôû veà. Long nöõ lieàn cho oâng taùm baùnh vaøng roài baûo: - Ñaây laø vaøng cuûa roàng ñuû cho cha meï, baø con oâng duøng suoát ñôøi khoâng heát. Giôø oâng haõy nhaém maét laïi. Theá roài, Long nöõ duøng söùc thaàn bieán ñöa oâng trôû laïi coá quoác. Ngöôøi baïn ñoàng haønh cuûa oâng tröôùc ñaây ñaõ ñeán baùo tin cho gia ñình oâng bieát laø oâng ñaõ xuoáng Long cung. Do theá, cha meï oâng töôûng con mình ñaõ cheát cho neân quyeán thuoäc toân thaân tuï hoïp nhau moät choã khoùc loùc tieác thöông. Luùc aáy, ngöôøi chaên traâu vaø nhöõng ngöôøi ñoán cuûi thaáy oâng trôû veà, lieàn voäi vaøng ñeán baùo tin cho gia ñình oâng: - Moã giaùp ñaõ trôû veà roài. Ngöôøi nhaø nghe theá voâ cuøng haân hoan, lieàn ra ñoùn tieáp ñöa oâng veà nhaø. Khi veà nhaø roài, gia ñình môû hoäi aên möøng vieäc oâng ñöôïc soáng laïi. Theá roài, oâng laáy taùm baùnh vaøng taëng cho cha meï, noùi: - Ñaây laø vaøng cuûa roàng, caét roài lieàn nguyeân laïi, duøng suoát ñôøi cuõng khoâng heát, xin cha meï cho pheùp con xuaát gia. Nhöng cha meï khoâng cho. OÂng lieàn ñi ñeán Tinh xaù Kyø-hoaøn, Tyø- kheo beøn ñoä cho xuaát gia. Cha meï sau ñoù ñi ñeán cöûa Tinh xaù hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc vò coù bieát Moã giaùp ñaâu khoâng? Taát caû ñeàu ñaùp: - Khoâng thaáy, khoâng nghe. Nhöng coù moät Tyø-kheo noùi: - OÂng chæ caàn ñöùng nôi cöûa naøy, neáu coù thì trong choác laùt y seõ ra vaøo! Nghe lôøi chæ daãn, ngöôøi aáy ñöùng ñôïi moät laùt lieàn thaáy con mình ñi ra, beøn cheâ traùch: - Sa-moân Thích töû noùi doái, thaáy maø noùi khoâng thaáy, nghe maø noùi khoâng nghe. Ngöôøi con khuyeân cha meï: - Ñöøng laøm nhöõng vieäc khoâng lôïi ích. Con xuaát gia ôû ñaây ai cuõng ñeàu bieát caû. Theá roài, cha meï ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ngoài sang moät beân. Phaät lieàn thuyeát phaùp daïy baûo khieán hoï ñöôïc lôïi ích hoan hyû, ñaéc phaùp nhaõn thanh tònh. Ñoaïn, hoï noùi vôùi con: - Chuùng ta ñeàu laø nhöõng ngöôøi ñöôïc soáng laïi. Nay con xuaát gia ñöôïc lôïi ích raát lôùn. Caùc Tyø-kheo nghe nhöõng lôøi cheâ traùch cuûa hoï vöøa roài ñem söï vieäc

aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo ñaõ ñoä ngöôøi xuaát gia ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Vì sao oâng khoâng baïch vôùi chuùng maø ñoä ngöôøi xuaát gia? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp khoâng

baïch vôùi chuùng Taêng maø ñoä ngöôøi xuaát gia. Caàn phaûi baïch khi cho xuaát gia vaø khi caïo ñaàu. Baïch nghóa laø baïch vôùi taát caû chuùng Taêng, ít nhaát laø baïch vôùi taùm Thöôïng toïa. Vaø Thöôïng toïa neân baûo laøm cho ñuùng phaùp. Neáu baïch caïo ñaàu maø khoâng baïch xuaát gia thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu caû hai ñeàu coù baïch thì khoâng coù toäi. Neáu khoâng baïch xuaát gia cuõng khoâng baïch caïo ñaàu thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ra ngoaøi cöông giôùi ñoä ngöôøi thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø caïo ñaàu. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Truùc Vieân Ca-lan-ñaø, thaønh Vöông xaù, Ñöùc Nhö Lai ñoä ngöôøi ôû moïi nôi, naøo laø Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, quoác vöông, tröôûng giaû, ngoaïi ñaïo, Sa-moân, Baø-la-moân. Baáy giôø, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, caùc oâng cuõng neân ñoä ngöôøi xuaát gia, thoï Cuï tuùc. Theá roài, caùc Tyø-kheo cuõng baét chöôùc Ñöùc Nhö Lai goïi "Thieän lai" khi ñoä ngöôøi xuaát gia nhöng raâu toùc vaãn coøn nguyeân veïn. Phaät lieàn baûo caùc Tyø-kheo: - Ñaâu coù phaûi taát caû ñeàu ñöôïc kim khaåu voâ uùy nhö Nhö Lai, (heã khi goïi Thieän lai thì) raâu toùc töï ruïng. Töø nay veà sau, phaûi caïo toùc. Theá roài, khi caïo toùc, caùc Tyø-kheo caïo toùc maø khoâng caïo raâu, hoaëc caïo raâu maø khoâng caïo toùc. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Phaûi caïo taát caû, khi caïo, tröôùc neân caïo raâu, sau caïo toùc. Neáu ngöôøi ñöôïc caïo khoù tính thì caïo toùc tröôùc khoâng coù toäi. Ñoái vôùi ngöôøi môùi xuaát gia khoâng neân noùi vôùi hoï raèng xuaát gia söôùng maø neân baûo raèng xuaát gia khoå, naøo laø: aên ngaøy moät böõa, ôû moãi choã moät ñeâm, nguû moät giaác, aên ít, uoáng ít, nguû ít, thöùc nhieàu. Naøy laõo tröôïng! OÂng coù laøm ñöôïc khoâng? Neáu hoï ñaùp: "Ñöôïc", thì môùi caïo toùc. Neáu ñaõ laø Tyø-kheo thì caïo toùc tröôùc, caïo raâu sau khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø caïo toùc.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 697

DUÏNG CUÏ CAÏO TOÙC Khi Phaät du haønh nöôùc Caâu-taùt-la ñeán thoân Baø-la-moân, luùc aáy coù hai cha con oâng giaø mang duïng cuï theo xin xuaát gia, cho ñeán Phaät daïy: - Vì sao ngöôøi caïo toùc mang duïng cuï theo maø oâng ñoä hoï xuaát gia? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp ñoä ngöôøi mang duïng cuï xuaát gia. Neáu ngöôøi caïo toùc mang duïng cuï theo muoán xin xuaát gia thì neân baûo: "OÂng haõy boû duïng cuï caïo toùc roài toâi môùi cho xuaát gia. Sau khi xuaát gia roài neáu caàn thì möôïn cuûa keû khaùc maø duøng". Ngoaøi thôï caïo, thì thôï reøn, thôï moäc, thôï kim hoaøn, thôï da, thôï deät vaø caùc thôï chuyeân moân khaùc cuõng theá, ñeàu khoâng cho pheùp ñoä hoï xuaát gia khi mang duïng cuï theo. Neáu ai ñoä trong tröôøng hôïp nhö vaäy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø duïng cuï laøm vieäc. ----------

PHAÙ TAÊNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Toân giaû Öu-ba-ly ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Theá Toân noùi phaù Taêng, theá naøo laø phaù Taêng? - Naøy Öu-ba-ly! Nhö Ñaïi ñöùc Tyø-kheo nhö phaùp nhö luaät kheùo hieåu nghóa lyù

saâu xa thì Tyø-kheo aáy xöùng ñaùng ñöôïc leã baùi toân kính tuøy thuaän nghe theo lôøi daïy. Neáu coù Tyø-kheo naøo cho raèng nhöõng lôøi noùi cuûa Tyø-kheo aáy laø phi phaùp, khoâng tuøy thuaän thì ñoù laø söï xích mích giöõa chuùng Taêng, chöù khoâng phaûi phaù Taêng, cho ñeán khi naøo Taêng trong moät truù xöù cuøng tuïng giôùi, cuøng Yeát-ma (thì khoâng phaûi phaù Taêng). Ta ñaõ cheá ñònh raèng neáu trong moät cöông giôùi, moät truù xöù maø Taêng Boá-taùt, Töï töù, laøm Yeát-ma rieâng thì ñoù goïi laø phaù Taêng. - Baïch Theá Toân! Phaù Taêng phaïm toäi nhö theá naøo? - Bò toäi ñoïa vaøo ñòa nguïc moät kieáp. Ñoù goïi laø phaù Taêng. ----------

TAÊNG HOØA HÔÏP Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Toân giaû Öu-ba-ly baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Theá Toân noùi veà Taêng hoøa hôïp, vaäy theá naøo goïi laø Taêng hoøa hôïp? - Ta ñaõ cheá ñònh raèng neáu moät Ñaïi ñöùc Tyø-kheo soáng nhö phaùp, nhö luaät, kheùo hieåu nghóa lyù saâu xa, thì Tyø-kheo aáy ñaùng ñöôïc leã baùi,

toân kính. Caùc Tyø-kheo tuøy thuaän chaáp haønh caùc quy ñònh, cuøng soáng trong moät truù xöù cuøng Boá-taùt, Töï töù vaø thöïc hieän phaùp Yeát-ma, ñoù goïi laø Taêng hoøa hôïp. Laïi nöõa, Toân giaû Öu-ba-ly ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân, roài baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Taêng hoøa hôïp coù nhöõng coâng ñöùc gì? - Naøy Öu-ba-ly! Ñöôïc quaû baùo laønh trong moät kieáp. Ñoù goïi laø Taêng hoøa hôïp. ----------

NAÊM TRAÊM TYØ-KHEO KEÁT TAÄP PHAÙP TAÏNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, vua A-xaø-theá con baø Vi-Ñeà-Hy coù moái oaùn thuø vôùi ngöôøi Tyø-xaù-ly nhö trong Kinh Ñaïi Baùt Neâ Hoaøn ñaõ noùi roõ, cho ñeán vieäc Ñöùc Theá Toân xaû thoï maïng beân thaùp Phoùng Cung Tröôïng, taïi Tyø-xaù-ly. Theá roài, Ngaøi höôùng ñeán thaønh Caâu-thi-na, beân doøng soâng Hy-lieân-thieàn, sinh quaùn cuûa löïc só, trong röøng Kieân coá baùt Neâ-hoaøn döôùi caây Song thoï. Khi saép Hoûa-thieâu nôi thaùp Thieân Quan thì chö Thieân laøm cho löûa khoâng chaùy ñeå chôø Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp. Luùc aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp ñang ngoài thieàn trong hang Taân-baùt-la treân nuùi Kyø-xaø-quaät, lieàn suy nghó: “Theá Toân ñaõ xaû thoï maïng, khoâng bieát muoán nhaäp Nieát-baøn taïi nôi naøo? Hieän giôø ôû ñaâu? Coù ít beänh, ít phieàn naõo vaø soáng an laïc khoâng?”. Suy nghó theá roài, lieàn nhaäp ñònh, duøng thieân nhaõn quan saùt taát caû theá giôùi thì thaáy Theá Toân ñang ôû thaønh Caâu-thi-na, beân soâng Hi-lieân, sinh quaùn cuûa löïc só trong röøng Kieân coá, giöõa hai caây Song thoï, saép ñöôïc Hoûa-thieâu taïi thaùp Thieân Quan, (cho ñeán) löûa khoâng chaùy. Thaáy theá, Toân giaû buoàn thaûm khoâng vui, laïi suy nghó: “Ngay luùc xaù-lôïi cuûa Theá Toân chöa phaân taùn, ta neân ñeán ñaûnh leã”. Ñoaïn, Toân giaû laïi nghó: “Giôø ñaây ta ñeán ñeå vieáng thaân toái haäu cuûa Theá Toân thì khoâng neân duøng thaàn tuùc ñeå ñeán maø neân ñi boä ñeán”. Nghó theá, Toân giaû noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn, ai naáy ñeàu mang theo y baùt cuøng ñeán

Caâu-thi-na-kieät leã vieáng Theá Toân. Caùc Tyø-kheo nghe theá, ñeàu ñaùp: - Laønh thay! Luùc aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp cuøng vôùi caùc Tyø-kheo ñi ñeán Caâu-thi-na-kieät. Treân ñöôøng ñi, hoï baêng qua moät thoân xoùm. Trong thoân naøy coù moät Tyø-kheo giaø ñang soáng. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp lieàn baûo Tyø-kheo giaø:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 699

- Thaày haõy ñem theo y baùt ñeán ñaây, ñeå chuùng ta cuøng ñeán thaønh Caâu-thi-na-kieät leã vieáng Theá Toân. - Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp! Ñôïi aên böõa tröôùc, böõa sau xong roài chuùng ta haõy ñi. - Khoâng neân chôø aên xong. Tyø-kheo giaø naøi næ ñeán ba laàn, Ñaïi Ca-dieáp ñeàu noùi: - Khoâng neân chôø. Khi aáy, Tyø-kheo giaø noåi giaän, noùi: - Sa-moân coù vieäc gì maø gaáp gaùp, voäi vaøng nhö theá, gioáng nhö quaï cheát khoâng ñaùng giaù moät ñoàng tieàn. Haõy ñôïi trong choác laùt aên roài môùi ñi. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp laïi noùi: - Haõy ñeå ñoà aên ñoù ñaõ. Ñöùc Theá Toân nay ñaõ Neâ-hoaøn, chuùng ta phaûi ñeán gaáp cho kòp luùc chöa Hoûa-thieâu. Tyø-kheo giaø nghe tin Phaät ñaõ baùt Neâ-hoaøn, lieàn noùi vôùi Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp: - Nay ta vónh vieãn ñöôïc giaûi thoaùt. Vì sao theá? Vì vò A-la-haùn aáy luùc coøn soáng thöôøng noùi: “Vieäc aáy neân laøm, vieäc kia khoâng neân laøm”. Nay ñaõ Neâ-hoaøn vieäc gì neân laøm hay khoâng neân laøm ta ñeàu ñöôïc töï do tuøy yù. Khi nghe lôøi noùi aáy, Ñaïi Ca-dieáp saàu thaûm khoâng vui, lieàn gaûy ngoùn tay phaûi, löûa phoùng ra, ñoàng thôøi chaân phaûi mím chaët treân ñaát. Tyøkheo giaø thaáy theá hoaûng sôï, boû chaïy. Theá roài, Ñaïi Ca-dieáp ñi ñeán choã Phaät. Theá Toân lieàn (490b) ñöa hai chaân töø trong kim quan ra ngoaøi. Khi Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp thaáy ñöôïc chaân Phaät, lieàn traät vai aùo beân phaûi, cuùi ñaàu ñaûnh leã, roài ñoïc keä: Chaân Nhö Lai ñaày ñaën, Hieän baùnh xe ngaøn caêm. Ngoùn daøi nhoïn meàm maïi, Hình maïng löôùi caáu thaønh. Vì theá hoâm nay con Ñaûnh leã chaân Toái thaéng. Chaân meàm maïi toái thaéng, Töøng du haønh theá gian. Ñaïi bi cöùu chuùng sinh, Töø nay khoâng gaëp nöõa. Vì theá hoâm nay con Ñaûnh leã chaân Nhö Lai.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 701

Nhö Lai cöùu ñoä con, Ñaït ÖÙng chaân giaûi thoaùt. Nay con nhìn laàn cuoái, Vónh vieãn khoâng gaëp nöõa. Ñaõ ñoaïn moïi nghi hoaëc, Baäc Ly duïc Toái thöôïng. Laøm lôïi ích moïi loaøi Taát caû ñeàu hoan hyû. Vì theá hoâm nay con Ñaûnh leã chaân Toái thaéng. Ñöùc haïnh Phaät nhö vaäy, Kheùo ñaùp moïi nghi ngôø. Ngaøy hoâm nay ñaõ qua AÙnh töø quang vónh dieät. Vì theá hoâm nay con, Ñaûnh leã chaân Toái thaéng. Con chöùng boán chaân lyù, Noùi coâng ñöùc cuûa Phaät. Ñoïc keä leã kính xong, Hai chaân lieàn thu vaøo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo baøn baïc: “Ai neân chaâm löûa thieâu ñaây?” Khi aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp noùi: - Toâi laø tröôûng töû cuûa Theá Toân, neân ñeå toâi chaâm löûa thieâu. Theá laø ñaïi chuùng ñoàng thanh noùi: “Toát laém”, lieàn hoûa-thieâu. Khi Hoûa-thieâu xong, Ca-dieáp nhôù laïi lôøi noùi cuûa vò Tyø-kheo giaø ôû trong thoân, cho ñeán: “Muoán laøm thì laøm, khoâng muoán laøm thì thoâi”, Toân giaû lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tröôûng laõo! Vaán ñeà xaù-lôïi cuûa Theá Toân khoâng phaûi laø vieäc cuûa chuùng ta maø quoác vöông,

tröôûng giaû, Baø-la-moân, cö só, nhöõng ngöôøi caàu phöôùc töï hoï seõ lo vieäc cuùng döôøng. Vieäc cuûa chuùng ta tröôùc heát laø phaûi keát taäp phaùp taïng chôù ñeå phaùp Phaät sôùm dieät. Moïi ngöôøi baøn: - Chuùng ta neân keát taäp Phaùp taïng choã naøo? Luùc aáy, coù ngöôøi baøn: “Neân ñeán Xaù-veä”; coù ngöôøi noùi: “Neân ñeán Sa kyø”; coù ngöôøi noùi: “Neân ñeán Chieâm-baø”; coù ngöôøi noùi: “Neân ñeán Tyø-xaù-ly “; coù ngöôøi laïi noùi: “Neân ñeán Ca-duy-la-veä”. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp lieàn ñeà nghò: - Neân ñeán thaønh Vöông xaù keát taäp phaùp taïng. Vì sao theá? Vì Ñöùc

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 701

Theá Toân ñaõ di chuùc: Vua A-xaø-theá con baø Vi-ñeà-hi ôû thaønh Vöông xaù laø baäc coù tín caên ñeä nhaát trong haøng Öu-baø-taéc cuûa caùc Thanh vaên. Vaû laïi, vò vua aáy coù naêm traêm chieác giöôøng naèm ñeå cung caáp, neân ñeán choã vò aáy. Nghe theá, taát caû ñeàu ñaùp: - Vaâng. Ñöùc Theá Toân tröôùc kia coù daën Toân giaû A-na-luaät: “Khi Nhö Lai baùt Neâ-hoaøn oâng neân giöõ gìn xaù-lôïi ñöøng ñeå chö Thieân ñem ñi. Bôûi vì trong thôøi quaù khöù Ñöùc Nhö Lai baùt Neâ-hoaøn, chö Thieân ñem xaù-lôïi ñi, khieán ngöôøi ñôøi khoâng theå ñeán ñoù chieâm baùi ñöôïc, neân maát coâng ñöùc. chö Thieân coù theå ñeán nhaân gian cuùng döôøng, nhöng ngöôøi ñôøi khoâng theå ñeán choã hoï, ngoaïi tröø ngöôøi coù thaàn tuùc; vì theá phaûi giöõ gìn caån thaän”. Baáy giôø, thò giaû A-nan vì baän vieäc cuùng döôøng neân khoâng ñeán ñöôïc. Ñaïi Ca-dieáp cuøng vôùi moät ngaøn Tyø-kheo ñi ñeán thaønh Vöông xaù, tôùi trong hang nuùi Saùt Ñeá, traûi giöôøng neäm, trang trí toøa cuûa Theá Toân. ÔÛ phía tröôùc, beân traùi toøa Theá Toân ñaët toøa cuûa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, ôû beân phaûi ñaët toøa cuûa Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân, keá ñeán ñaët toøa cuûa Ñaïi Ca-dieáp, cöù nhö vaäy laàn löôït theo thöù töï baøi trí giöôøng neäm roài chuaån bò nhöõng nhu yeáu caàn thieát trong boán thaùng. Vì muïc ñích keát taäp phaùp taïng cho neân caét ñöùt caùc ngoaïi duyeân. Khi ñaïi chuùng taäp hôïp xong, trong soá ñoù coù ngöôøi ñaït ñöôïc ba minh, saùu thoâng giôùi ñöùc töï taïi. Trong nhöõng ngöôøi naøy, coù ngöôøi tröïc tieáp thoï giaùo vôùi Theá Toân, ñoïc thuoäc moät boä Luaät; coù ngöôøi theo chuùng Thanh vaên ñoïc thuoäc moät boä Luaät; coù ngöôøi thoï giaùo tröïc tieáp vôùi Theá Toân ñoïc thuoäc hai boä Luaät; coù ngöôøi theo chuùng Thanh vaên ñoïc thuoäc hai boä Luaät. Theá roài, ñaïi chuùng cuøng baøn baïc: - ÔÛ trong naøy neân choïn nhöõng vò ñaït ñöôïc ba minh, saùu thoâng, coù giôùi ñöùc töï taïi, töøng thoï giaùo tröïc tieáp vôùi Theá Toân tuïng thuoäc hai boä Luaät, töøng theo chuùng Thanh vaên tuïng thuoäc hai boä Luaät. Khi choïn löïa xong, ñeám laïi thì thaáy thieáu hai ngöôøi môùi ñuû soá naêm traêm, ñaïi chuùng baøn tieáp: - Neân choïn ñuû naêm traêm ngöôøi. Theá roài, Tröôûng laõo A-na-luaät ñi ñeán boå sung theâm nhöng vaãn thieáu moät ngöôøi. Khi aáy, Toân giaû Ñaïi ca-dieáp laøm Thöôïng toïa thöù nhaát, Thöôïng toïa thöù hai teân Na-ñaàu-loâ, Thöôïng toïa thöù ba teân Öu-ba-na- ñaàu-loâ. Luùc aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp töï leân ngoài toøa cuûa mình, ñeå troáng toøa cuûa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân vaø A-nan. Theá roài, caùc Tyø-kheo laàn löôït ngoài theo thöù töï. Baáy giôø, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp baûo Tröôûng laõo Leâ-baø-ñeà ñeä töû

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÂNG KYØ, Quyeån 32 701

ñoàng haønh cuûa Toân giaû Muïc-lieân: - OÂng haõy leân coõi trôøi Ba möôi ba goïi Tyø-kheo Tuûy-ñeà-na ñeán, noùi: "Ñöùc Theá Toân ñaõ baùt Neâ-hoaøn, Tyø-kheo Taêng ñang taäp hoïp ñònh keát taäp Phaùp taïng". Thaày lieàn vaâng leänh, ñi ñeán coõi trôøi Ba möôi ba, baïch: - Thöa Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn, Tyø-kheo Taêng ñang taäp hoïp ñònh keát taäp Phaùp taïng neân sai toâi ñeán goïi Tröôûng laõo. Vò Tyø-kheo naøy nghe xong saàu thaûm, khoâng vui, beøn hoûi: - Ñöùc Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn roài sao? - Thöa vaâng. - Neáu Ñöùc Theá Toân coøn ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà thì toâi seõ ñeán, nay Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn thì con maét cuûa theá gian ñaõ hoaïi dieät. Thaày noùi xong, duøng thaàn tuùc bay leân hö khoâng, nhaäp Hoûa quang tam muoäi töï thieâu thaân. Vò söù giaû thaáy vaäy trôû veà, vaøo giöõa Taêng thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc treân, cho ñeán ñoaïn: Nhaäp Hoûa quang tam muoäi. Theá roài, Taêng laïi sai thaày leân cung Thi-lôïi-sa-sí, coõi trôøi Ba möôi ba goïi Kieàu- phaïm-ba-ñeà; laàn löôït ñeán Tröôûng laõo Thieän Kieán ôû Höông Sôn; Tröôûng laõo Phaû-ñaàu-taåy-na ôû Du Hí Sôn; Tröôûng laõo Baït-khö-leâ ôû Chieâm-ba Sôn; roài ñeán Tröôûng laõo Uaát-ña-la ôû Tònh Sôn; ñeä töû cuûa Toân giaû Muïc- lieân teân Ñaïi Quang ôû Quang Sôn; ñeä töû cuûa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát teân Ma-taåu-loâ ôû Maïn Ñaø Sôn; Toân giaû La-ñoå ôû Ma La Sôn. Caùc vò aáy, khi nghe goïi ñeàu Baùt Neâ-hoaøn. Ñoàng thôøi Taêng sai söù giaû ñeán Thieân cung Tyø-sa-moân goïi Tu-maät-ña. Söù giaû ñeán nôi thöa: - Thöa Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn, Tyø-kheo ñang taäp hoïp ñònh keát taäp phaùp taïng, cho toâi ñeán goïi Tröôûng laõo. Vò Tyø-kheo aáy nghe xong saàu thaûm, khoâng vui, noùi: - Ñöùc Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn roài sao? - Thöa vaâng! - Neáu Theá Toân coøn ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà thì toâi seõ ñeán, nay Theá Toân ñaõ Baùt Neâ-hoaøn töùc laø con maét cuûa theá gian ñaõ dieät maát. Noùi xong, thaày duøng thaàn tuùc bay leân hö khoâng, nhaäp Hoûa quang tam muoäi, töï thieâu thaân, nhaäp vaøo Nieát-baøn. Baáy giôø, söù giaû lieàn trôû veà vaøo giöõa Taêng thuaät laïi ñaày ñuû söï vieäc treân cho chö Taêng nghe. Ñaïi Ca-dieáp lieàn noùi: - Naøy caùc Tröôûng laõo! Haõy thoâi, ñöøng goïi nhöõng ngöôøi khaùc nöõa. Nhöõng ai nghe goïi ñeàu töï nhaäp Nieát-baøn, neáu cöù goïi tieáp thì hoï seõ nhaäp Nieát-baøn heát, nhö theá thì phöôùc ñieàn cuûa coõi ñôøi naøy seõ thaønh ra troáng khoâng.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÂNG KYØ, Quyeån 32 703

Coù moät Tyø-kheo noùi: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Toân giaû A-nan laø thò giaû cuûa Phaät, töøng thaân caän thoï giaùo. Hôn nöõa Ñöùc Theá Toân töøng phuù chuùc raèng A-nan coù ba vieäc ñaëc bieät, neân goïi thaày ñeán. Ñaïi Ca-dieáp noùi: - Khoâng phaûi vaäy! Neáu nhö ngöôøi coøn ñang hoïc naøy vaøo trong chuùng Voâ hoïc coù giôùi ñöùc töï taïi thì cuõng nhö con choù gheû vaøo giöõa baày sö töû. Luùc naøy, Toân giaû A-nan saép xeáp vieäc cuùng döôøng vöøa xong, ñi ñeán moät thoân, roài thaàm nhuû: "Hoâm nay ta nghæ laïi ñaây, ngaøy mai seõ ñeán thaønh Xaù-veä". Theá roài, coù moät vò trôøi ñeán noùi vôùi A-nan: - Ñaïi Ca-dieáp noùi Toân giaû laø con choù gheû. A-nan beøn suy nghó: "Ñöùc Theá Toân ñaõ nhaäp Nieát-baøn, chính luùc

naøy, ta caàn ngöôøi ñeå nöông töïa, vì sao laïi ví ta nhö con choù gheû?". Nghó theá neân loøng khoâng vui, roài thaày laïi nghó: "Toân giaû Ñaïi Ca- dieáp naøy bieát quaù roõ doøng doõi teân tuoåi cuûa ta, vì cho raèng ta chöa ñoaïn tröø heát kieát söû neân môùi noùi nhö vaäy". Baáy giôø, Toân giaû A-nan caøng sieâng naêng gaáp boäi ñi kinh haønh khoâng bieáng nhaùc, mong heát saïch höõu laäu neân haønh ñaïo cöïc khoå. Hôn nöõa, vì Theá Toân Neâ-hoaøn khieán thaày mang noãi buoàn da dieát trong loøng, ñoàng thôøi nhöõng gì tröôùc ñaây ñaõ nghe vaø thu nhaän thì chöa thaáu trieät, neân laïi nghó ngôïi: "Ñöùc Theá Toân ñaõ phuù chuùc raèng ñoái vôùi giaùo phaùp naøy taâm ta khoâng phoùng daät seõ döùt saïch höõu laäu, vaäy thì phaûi cöïc khoå quaù laøm gì!". Theá nhöng taâm thaày vaãn khoâng xaû ñònh, nghieâng mình ñònh naèm xuoáng, ñaàu chöa chaám goái thì saïch heát höõu laäu, ñaït ñöôïc ba minh, saùu thoâng coù söùc löïc töï taïi. Thaày lieàn duøng thaàn tuùc nöông theo hö khoâng maø ñi, ñeán ngoaøi cöûa hang Saùt ñeá, ñoïc keä: Ña vaên vaø bieän taøi, Laø thò giaû Theá Toân. A-nan con Cuø-ñaøm Giôø ñang ñöùng ngoaøi cöûa. Theá nhöng, ñaïi chuùng vaãn chöa môû cöûa cho thaày, neân thaày laïi ñoïc keä tieáp: Ña vaên kheùo bieän taøi, Laø thò giaû Theá Toân. Ñaõ boû gaùnh kieát söû, Con Cuø-ñaøm ngoaøi naøy. Baáy giôø, Ñaïi Ca-dieáp lieàn ñoïc keä:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 704

OÂng noùi mình ñaõ chöùng, Ñaõ boû gaùnh phieàn naõo. Con Cuø-ñaøm chöa vaøo, Vaøo ñi con Cuø-ñaøm! A- nan vaøo xong, ñaûnh leã toøa cuûa Theá Toân, roài tuaàn töï ñaûnh leã caùc Thöôïng toïa, ñoaïn, ñeán ngoài toøa cuûa mình. Khi aáy, Ñaïi Ca-dieáp noùi vôùi A-nan: - Toâi khoâng töï cao cuõng khoâng khinh oâng, chæ vì oâng caàu ñaïo khoâng tieán boä, muoán cho oâng tinh caàn dieät heát caùc höõu laäu cho neân môùi noùi lôøi aáy. - Toâi cuõng bieát! Chæ vì toâi chöa heát kieát söû, muoán cho toâi tinh caàn dieät heát caùc höõu laäu (neân Toân giaû môùi noùi nhö vaäy). Luùc aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp lieàn hoûi chuùng Taêng ñang ngoài: - Giôø ñaây neân keát taäp taïng naøo tröôùc? - Neân keát taäp taïng Phaùp (Kinh) tröôùc. - Neân cöû ai keát taäp? - Neân cöû Tröôûng laõo A-nan. A-nan lieàn noùi: - Khoâng neân laøm nhö vaäy vì coøn coù nhieàu Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc. Ñaïi chuùng laïi noùi: - Tuy coù nhieàu Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc nhöng Ñöùc Theá Toân ñaõ phuù chuùc thaày laø ngöôøi ña vaên baäc nhaát, do ñoù thaày neân keát taäp. - Neáu caùc Tröôûng laõo ñeà cöû toâi keát taäp thì ñieàu gì nhö phaùp neân hoan hyû, ñieàu gì khoâng nhö phaùp neân ngaên caûn, ñieàu gì khoâng töông öng cuõng neân ngaên caûn chöù ñöøng vì toân troïng toâi maø khoâng ngaên caûn. Noùi chung, ñieàu gì ñuùng nghóa, ñieàu gì khoâng ñuùng nghóa ñeàu xin chæ giaùo. - Tröôûng laõo A-nan! Thaày chæ caàn keát taäp Phaùp taïng, ñieàu gì nhö phaùp thì Taêng tuøy hyû, ñieàu gì phi phaùp thì ñeán luùc ñoù seõ bieát. Luùc aáy, Toân giaû A-nan beøn suy nghó: "Baây giôø ta phaûi keát taäp phaùp taïng nhö theá naøo ñaây?". Suy nghó theá roài, thaày lieàn ñoïc lôøi kinh: Toâi nghe nhö vaày, moät thôøi Phaät ôû taïi Uaát Tyø La, beân doøng soâng Ni Lieân, nôi Boà-ñeà Maïn-ñaø-la". Khi Toân giaû A-nan vöøa noùi lôøi aáy thì naêm traêm vò A-la-haùn coù ñöùc haïnh töï taïi lieàn bay leân hö khoâng ñoàng thanh khen ngôïi: - Chuùng con ñaõ ñöôïc taän maét thaáy Theá Toân, giôø ñaây

laïi ñöôïc nghe lôøi daïy, roài cuøng nieäm: “Nam moâ Phaät”, ñoaïn trôû laïi choã ngoài. Baây giôø, A-nan lieàn ñoïc keä sau ñaây:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 705

Sieâng tu taäp thieàn ñònh,
Thaáy caùc phaùp sinh dieät.
Bieát phaùp töø duyeân khôûi,
Lìa si, dieät phieàn naõo.
Sieâng tu taäp thieàn ñònh,
Thaáy caùc phaùp sinh dieät.
Bieát phaùp töø duyeân khôûi,
Chöùng caùc phaùp dieät taän.
Sieâng tu taäp thieàn ñònh,
Thaáy caùc phaùp sinh dieät.
Bieát phaùp töø duyeân khôûi,
Haøng phuïc ñaùm ma quaân.
Sieâng tu taäp thieàn ñònh,
Thaáy caùc phaùp sinh dieät.
Bieát phaùp töø duyeân khôûi
AÙnh döông xua boùng ñeâm.

Toân giaû A-nan ñoïc taát caû phaùp taïng nhö vaäy. Nhöõng caâu vaên daøi keát taäp thaønh Tröôøng A Haøm. Nhöõng caâu vaên trung bình keát taäp thaønh Trung A Haøm. Nhöõng caâu vaên linh tinh keát taäp thaønh Taïp A Haøm, chaúng haïn nhö caên taïp, löïc taïp, giaùc taïp, ñaïo taïp, ñaïi loaïi nhö theá goïi laø taïp.

Töø moät taêng leân hai, taêng leân ba cho ñeán taêng leân moät traêm, tuøy theo soá loaïi töông töï nhau keát taäp thaønh Taêng Nhaát A Haøm. Taïp taïng bao goàm Phaät-bích-chi, A-la-haùn, töï thuyeát, baûn haïnh, nhaân duyeân, caùc keä tuïng, ñaïi loaïi nhö vaäy goïi laø Taïp taïng.

Khi aáy, Tröôûng laõo A-nan lieàn ñoïc keä:

Ñaây chính laø taùm vaïn phaùp taïng,
Caùc phaùp naøy ñöôïc nghe töø Phaät.
Ñaây chính laø taùm vaïn phaùp taïng,
Caùc phaùp naøy nghe töø ngöôøi khaùc.
Caùc phaùp naøy toâi giöõ veïn toaøn,
Chính Phaät daïy ñöôøng ñeán Nieát-baøn.
Ñoù goïi laø keát taäp Phaùp taïng.

Tieáp ñeán, ñaïi chuùng hoûi:

- Ai coù theå keát taäp Luaät taïng?

Coù ngöôøi noùi:

- Tröôûng laõo Öu-ba-ly.

Öu-ba-ly lieàn leân tieáng:
- Khoâng theå nhö vaäy vì coøn coù nhöõng Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc.
SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 706

Coù ngöôøi laïi noùi: - Tuy coù nhöõng Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc nhöng Ñöùc Theá Toân ñaõ phuù chuùc Tröôûng laõo thaønh töïu möôøi boán phaùp, tröø Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ra thì Tröôûng laõo laø ngöôøi trì Luaät baäc nhaát. Öu-ba-ly noùi: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Neáu baûo toâi keát taäp Luaät taïng thì ñieàu gì nhö phaùp haõy tuøy hyû, ñieàu gì khoâng nhö phaùp haõy ngaên caûn; neáu ñieàu gì khoâng töông öng thì neân ngaên caûn chöù ñöøng vì toân troïng toâi (maø boû qua); ñoàng thôøi ñieàu naøo ñuùng nghóa, traùi nghóa cuõng ñeàu xin chæ giaùo. Theá roài, taát caû ñeàu noùi: - Tröôûng laõo Öu-ba-ly chæ lo vieäc keát taäp, ñieàu gì nhö phaùp thì chuùng toâi tuøy hyû, ñieàu gì phi phaùp thì luùc ñoù seõ bieát. Toân giaû Öu-ba-ly suy nghó: “Hoâm nay ta keát taäp Luaät taïng nhö theá naøo ñaây”? Ñoái vôùi naêm phaùp thanh tònh maø nhö phaùp, nhö Luaät thì tuøy hyû, coøn khoâng nhö phaùp nhö Luaät thì neân boû ra ngoaøi. Naêm phaùp thanh tònh: 1. Haïn cheá tònh. 2. Phöông phaùp tònh. 3. Giôùi haïnh tònh. 4. Tröôûng laõo tònh. 5. Phong tuïc tònh. 1. Haïn cheá tònh: Taïi truù xöù cuûa caùc Tyø-kheo ñaët ra caùc haïn cheá raèng ñieàu gì töông öng vôùi boán giaùo lyù cô baûn thì duøng, khoâng töông öng thì boû. Ñoù goïi laø haïn cheá tònh. 2. Phöông phaùp tònh: Ñoái vôùi nhöõng luaät phaùp cuûa quoác gia, ñieàu gì töông öng vôùi boán giaùo lyù cô baûn thì duøng, khoâng töông öng thì boû. Ñoù goïi laø phöông phaùp tònh. 3. Giôùi haïnh tònh: Khi ta thaáy Tyø-kheo Moã giaùp trì giôùi laøm vieäc ñoù maø töông öng vôùi boán giaùo lyù cô baûn thì duøng, neáu khoâng töông öng thì boû. Ñoù goïi laø giôùi haïnh tònh. 4. Tröôûng laõo tònh: Neáu ta thaáy Tröôûng laõo Tyø-kheo, Toân giaû Xaù- lôïi-phaát, Muïc-lieân laøm vieäc ñoù maø töông öng vôùi boán giaùo lyù cô baûn thì duøng, khoâng töông öng thì boû. Ñoù goïi laø Tröôûng laõo tònh. 5. Phong tuïc tònh: Khoâng ñöôïc laøm nhöõng vieäc nhö khi coøn theá tuïc, chaúng haïn aên phi thôøi, uoáng röôïu, haønh daâm; taát caû nhöõng vieäc nhö vaäy hôïp phaùp ñoái vôùi theá tuïc nhöng khoâng hôïp phaùp ñoái vôùi ngöôøi xuaát gia. Ñoù goïi laø phong tuïc tònh. Thöa caùc Tröôûng laõo! Nhöõng ñieàu nhö theá neáu ñuùng phaùp thì xin

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 707

tuøy hyû, neáu khoâng ñuùng phaùp thì xin leân tieáng. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo lieàn ñaùp: - Neáu töông öng thì duøng, neáu khoâng töông öng thì luùc aáy seõ ngaên caûn. Theá roài, Toân giaû Öu-ba-ly noùi vôùi A-nan: - Tröôûng laõo coù toäi, phaûi saùm hoái vôùi chuùng Taêng thanh tònh. - Toâi coù nhöõng toäi gì? - Ñöùc Theá Toân ñeán ba laàn cheá ñònh khoâng cho pheùp ñoä ngöôøi nöõ xuaát gia maø thaày xin Theá Toân ñeán ba laàn, theá laø phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp beøn neùm moät caùi theû xuoáng ñaát, noùi: - Ñaây laø theû thöù nhaát. Töùc thì chaán ñoäng caû tam thieân ñaïi thieân theá giôùi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly, Ngaøi noùi: “Naøy A-nan! Ta ôû Ban Laïc phoùng cung tröôïng thaùp taïi Tyø-xaù-ly naøy raát an laïc; neáu ai ñöôïc boán thaàn tuùc thì coù theå

keùo daøi maïng soáng ñeán moät kieáp, hoaëc hôn moät kieáp; neáu Phaät ôû ñôøi thì ngöôøi ñôøi seõ ñöôïc thaáy", thì thaày noùi: "Nhö vaäy ñoù Theá Toân! Nhö vaäy ñoù Tu-giaø-ñaø", maø khoâng thænh Phaät truï theá neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tieáp tuïc neùm theû thöù hai. Laïi nöõa, khi may y Taêng-giaø-leâ cho Theá Toân, thaày ñaõ duøng ngoùn chaân phaûi ñaïp treân y, haù thaày khoâng bieát raèng y Taêng-giaø-leâ naøy laø baûo thaùp maø chö Thieân, ngöôøi ñôøi neân cuùng döôøng hay sao? Vì theá phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tieáp tuïc neùm theû thöù ba. Laïi nöõa, Phaät noùi: "Naøy A-nan! Haõy ñi laáy nöôùc", noùi nhö vaäy ñeán ba laàn maø thaày khoâng laáy nöôùc cho Theá Toân, neân phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Tieáp tuïc boû xuoáng theû thöù tö. Laïi nöõa, Phaät noùi: "A-nan, khi Ta saép nhaäp Nieát-baøn neân noùi vôùi Ta, Ta seõ vì caùc Tyø-kheo boû nhöõng giôùi vi teá", nhöng thaày khoâng baïch neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tieáp tuïc boû xuoáng theû thöù naêm. Laïi nöõa, khi Phaät baùt Neâ-hoaøn, thaày ñeå maõ aâm taøng cuûa Phaät cho Tyø-kheo ni xem, neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tieáp tuïc boû xuoáng theû thöù saùu. Laïi nöõa, khi Phaät baùt Neâ-hoaøn, caùc laõo maãu cuûa löïc só ñeán khoùc khieán nöôùc maét nhoû treân chaân Theá Toân, thaày laø thò giaû maø khoâng ngaên caûn neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tieáp tuïc boû xuoáng theû thöù baûy. Luùc aáy, A-nan khoâng nhaän hai toäi, noùi nhö sau: - Thöa Tröôûng laõo! Chö Phaät quaù khöù ñeàu coù boán chuùng, vì theá toâi

thænh Phaät ñoä Tyø-kheo ni ñeán ba laàn. Coøn khi Phaät ôû Tyø-xaù-ly, ba laàn baùo cho bieát maø toâi khoâng thænh Phaät truï theá laø vì luùc aáy toâi laø ngöôøi coøn ñang hoïc, bò ma che môø cho neân khoâng thænh. ÔÛ ñaây toâi chæ phaïm naêm toäi Vieät-tyø-ni.

Theá roài, Tröôûng laõo (saùm hoái) ñuùng nhö phaùp.

Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly lieàn baïch vôùi ñaïi chuùng:

- Thöa caùc Tröôûng laõo! Ñaây laø thöù töï cuûa chín phaùp:

1. Ba-la-di.
2. Taêng-giaø-baø-thi-sa.
3. Hai phaùp Baát ñònh.
4. Ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø.
5. Chín möôi hai phaùp Ba-daï-ñeà.
6. Boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni.
7. Phaùp chuùng hoïc.
8. Baûy phaùp Dieät traùnh.
9. Phaùp tuøy thuaän.

Ñöùc Theá Toân taïi moã xöù vì Tyø-kheo Moã giaùp, cheá nhöõng giôùi naøy phaûi khoâng?

Baáy giôø, ñaïi chuùng cuøng ñaùp:

- Ñuùng nhö vaäy Öu-ba-ly! Ñuùng nhö vaäy Öu-ba-ly.

Öu-ba-ly tieáp:

- Trong Luaät coù ghi laïi naêm vieäc sau ñaây:

1. Tu ña la.

2. Tyø-ni.

3. Nghóa.

4. Giaùo.

5. Khinh troïng.

1. Tu ña la: Chæ cho naêm boä Kinh.

2. Tyø-ni: Töùc hai boä Luaät roäng vaø heïp.

3. Nghóa: YÙ nghóa cuûa töøng caâu.

4. Giaùo: Boán giaùo lyù cô baûn maø Ñöùc Theá Toân ñaõ thuyeát giaûng cho Saùt-lôïi, Baø-la-moân vaø cö só.

5. Khinh troïng: Laáy troäm ñuû naêm tieàn laø naëng, döôùi naêm tieàn laø nheï, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù.

Ñoù goïi laø naêm vieäc maø Luaät ñaõ ghi laïi. Caùc Tröôûng laõo neân hoïc nhö vaäy.

Laïi coù naêm ñieàu luaät nöõa laø:

1. Löôïc Tyø-ni.

2. Quaûng Tyø-ni. 3. Phöông dieän Tyø-ni. 4. Kieân coá Tyø-ni. 5. ÖÙng phaùp Tyø-ni. 1. Löôïc Tyø-ni: Töùc naêm thieân giôùi. 2. Quaûng Tyø-ni: Töùc hai boä Luaät. 3. Phöông dieän Tyø-ni: Taïi Thaâu noâ bieân ñòa cho pheùp naêm thaày ñöôïc truyeàn giôùi Tyø-kheo. 4. Kieân coá Tyø-ni: Khi thoï y Ca-hi-na ñöôïc boû naêm vieäc, töø bieät chuùng thöïc cho ñeán khi ñi ñaâu khoâng caàn thöa vôùi ngöôøi cuøng aên chung vôùi mình. 5. ÖÙng phaùp Tyø-ni: Trong ñaây Yeát-ma ñuùng phaùp vaø Yeát-ma hoøa hôïp, ñoù goïi laø laøm ñuùng giôùi luaät. Coøn nhöõng caùch khaùc laø phi Yeát-ma (Yeát-ma phi phaùp). Thöa caùc Tröôûng laõo, ñeán ñaây laø keát taäp Luaät taïng hoaøn taát. Theá roài, ñaïi chuùng beøn goïi moät ngaøn Tyø-kheo ôû ngoaøi vaøo, noùi: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Nhö theá naøy laø taïng phaùp (Kinh) ñaõ ñöôïc keát taäp, nhö theá naøy laø taïng Luaät ñaõ ñöôïc keát taäp. Luùc aáy, coù Tyø-kheo noùi: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân tröôùc kia ñaõ noùi vôùi A-nan Ngaøi muoán vì caùc Tyø-kheo boû bôùt moät soá giôùi nhoû nhaët, vaäy boû nhöõng giôùi naøo? Coù Tyø-kheo noùi: - Neáu Ñöùc Theá Toân muoán boû bôùt caùc giôùi nhoû nhaët thì neân boû oai nghi. Coù Tyø-kheo noùi: - Khoâng nhöõng boû oai nghi maø neân boû phaùp Chuùng hoïc. Coù Tyø-kheo noùi: - Cuõng neân boû luoân caû boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Coù Tyø-kheo noùi: - Cuõng neân boû luoân caû chín möôi hai phaùp Ba-daï-ñeà. Coù Tyø-kheo noùi: - Cuõng neân boû luoân caû ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Coù Tyø-kheo noùi: - Cuõng neân boû luoân caû hai phaùp Baát ñònh. Khi aáy, nhoùm saùu Tyø-kheo lieàn noùi: - Thöa caùc Tröôûng laõo! Neáu nhö Theá Toân coøn taïi theá thì neân boû heát taát caû.

Ñaïi Ca-dieáp oai nghi nghieâm chænh gioáng nhö Theá Toân, lieàn noùi nhö sau:
- OÂi! OÂi! Ñöøng noùi lôøi aáy.
Töùc thôøi taát caû ñaïi chuùng ñeàu im laëng. Ñaïi Ca-dieáp lieàn tieáp:
- Naøy caùc Tröôûng laõo! Neáu ñaõ cheá ñònh roài laïi môû ra thì seõ khieán cho ngöôøi ngoaøi noùi: “Khi Cuø-ñaøm coøn ôû ñôøi nghi phaùp höng thònh, ngaøy nay ñaõ Neâ-hoaøn, giaùo phaùp suy ñoài”. Thöa caùc Tröôûng laõo! Nhöõng gì chöa cheá thì ñöøng cheá theâm nöõa, nhöõng gì ñaõ cheá thì chuùng ta neân tuøy thuaän hoïc taäp.
- Theá nhöng caùc phaùp naøy ñöôïc nghe töø ai?
- Ñöôïc nghe töø Toân giaû Ñaïo Löïc veà Luaät, Luaän, Taïp A Haøm,
Taêng Nhaát A Haøm, Trung A Haøm, Tröôøng A Haøm.
- Theá thì Ñaïo Löïc nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaát-sa-baø-ñaø-la.
- Toân giaû Phaát-sa-baø-ñaø-la nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaùp Thaéng.
- Phaùp Thaéng nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Taêng-giaø-ñeà-baø.
- Taêng-giaø-ñeà-baø nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Long Giaùc.
- Long Giaùc nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaùp Tieàn.
- Phaùp Tieàn nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Ñeà-na-giaø.
- Ñeà-na-giaø nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaùp Hoä.
- Phaùp Hoä nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Kyø-baø-giaø.
- Kyø-baø-giaø nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaát-ñeà-la.
- Phaát-ñeà-la nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Da-xaù.
- Da-xaù nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Sai-ñaø.
- Sai-ñaø nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Hoä Maïng.
- Hoä Maïng nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Thieän Hoä.
SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 32 711

- Thieän Hoä nghe töø ai?

- Nghe töø Toân giaû Ngöu Hoä.
- Ngöu Hoä nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Cöï-xaù-la.
- Cöï-xaù-la nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Ma-caàu-ña.
- Ma-caàu-ña nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Ma-ha-na.
- Ma-ha-na nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Naêng Hoä.
- Naêng Hoä nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Muïc Ña.
- Muïc Ña nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Cöï Heâ.
- Cöï Heâ nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Phaùp Cao.
- Phaùp Cao nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Caên Hoä.
- Caên Hoä nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Kyø Ña.
- Kyø Ña nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Thoï-ñeà-ñaø-baø.
- Thoï-ñeà-ñaø-baø nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Ñaø-baø-ba-la.
- Ñaø-baø-ba-la nghe töø ai?
- Nghe töø Toân giaû Öu-ba-ly.
- Öu-ba-ly nghe töø ai?
- Nghe töø Phaät.
- Phaät nghe töø ai?
- Ngaøi töï giaùc ngoä khoâng coù thaày, cuõng khoâng nghe töø ai caû. Phaät coù voâ löôïng trí tueä, vì lôïi ích cho chuùng sinh neân Ngaøi trao truyeàn cho

Öu-ba-ly. Öu-ba-ly trao cho Ñaø-baø-ba-la. Ñaø-baø-ba-la trao cho Thoï-ñeàñaø-baø. Thoï-ñeà-ñaø-baø laàn löôït trao xuoáng Toân giaû Ñaïo Löïc, roài Ñaïo Löïc trao cho toâi vaø nhöõng ngöôøi khaùc.

Keä toùm taét:

“Chuùng ta nhôø thaày daïy,
Nghe töø Ñaáng Voâ Thöôïng.
Giöõ gìn ñoïc tuïng Luaät.
Phaùp Hieàn Thaùnh tuaân haønh.
Phaùp taïng cuûa Theá Toân,

Keá thöøa sau Thích Ca.
Moãi ngöôøi phaûi tuaân thuû,
Ñeå chaùnh phaùp coøn maõi”.
Ñoù goïi laø naêm traêm Tyø-kheo keát taäp phaùp taïng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.